

**XXXVIII Olimpiada Wiedzy i Umiejętności Rolniczych
Eliminacje centralne 2014**

Blok: Żywnienie człowieka i gospodarstwo domowe

1. Aminokwasem egzogennym dla organizmu człowieka jest:

- a) alanina
- b) cysteina
- c) leucyna
- d) prolina

2. Potrawa z gorącego sera i białego wina, o nazwie fondue, pochodzi z kuchni:

- a) włoskiej
- b) szwajcarskiej
- c) greckiej
- d) holenderskiej

3. Najwięcej jodu jest w 100 gramach:

- a) wołowiny
- b) dorsza
- c) ryżu brązowego
- d) sera twarogowego

4. INQ jest to:

- a) wskaźnik masy ciała
- b) wskaźnik jakości żywieniowej żywności
- c) system norm żywieniowych
- d) system bezpieczeństwa

5. Degustator, osoba zawodowo zajmująca się organoleptyczną oceną smaku, wyglądu, zapachu, jakością i klasyfikacją wszelkiego rodzaju potraw i napojów jest to:

- a) barista
- b) dietetyk
- c) semalier
- d) kiper

6. Najbardziej popularnymi produktami sporządzanymi z amarantusa są:

- a) przeciery
- b) soki
- c) mąka, chleb
- d) dżem, marmolada

7. Tiamina jest to witamina:

- a) H
- b) PP
- c) B₁
- d) K

8. Najlepszym źródłem jednonienasyconych kwasów tłuszczowych jest:

- a) olej palmowy
- b) tłuszcz kokosowy
- c) masło kakaowe
- d) olej rzepakowy

9. Owocami najczęściej wywołującymi alergię pokarmową są:

- a) porzeczki, żurawiny
- b) agrest, wiśnie
- c) pomarańcze
- d) maliny

10. Benecol i Flora pro activ szczególnie polecane są przy:

- a) chorobach układu pokarmowego
- b) chorobach układu krążenia
- c) niedokrwistości
- d) bulimii

11. Pieprz biały jest to przyprawa z:

- a) niedojrzałych, fermentowanych owoców
- b) zielonych nasion marynowanych w kwasie octowym
- c) dojrzałych owoców
- d) kwiatów

12. Laktoza jest to:

- a) enzym
- b) cukier
- c) aminokwas
- d) kwas tłuszczowy

13. Największym gruczołem w organizmie człowieka jest:

- a) trzustka
- c) nadnercza

b) wątroba

d) szyszynka

14. Dynia i marchew słyną z zawartości:

a) ryboflawiny

c) beta karotenu

b) biotyny

d) niacyny

15. Kostki lodu należy podać do:

a) koniaku

c) nalewki wiśniowej

b) whisky

d) czerwonego wina

16. Uniwersalny klucz kelnerski do otwierania butelek i win nosi nazwę:

a) trybuszon

c) makinetka

b) tepan

d) tamper

17. Przybranie, dekorowanie potraw i naczyń, na których są podane to:

a) blanżerowanie

c) flambiowanie

b) blendowanie

d) garniowanie

18. Węglowodany stanowią ... masy ciała człowieka:

a) 45%

c) 25- 30%

b) 1%

d) 65-70%

19. Najwięcej białka dostarcza 100 gram:

a) soi, mleka w proszku

c) ryby, sera twarogowego

b) jaj, orzechów

d) pieczywa, kefiru

20. Calvados produkuje się z:

a) winogrona

c) owsa

b) jęczmienia

d) jabłek

21. Z zawartości kwasu szczawiowego słynie:

a) kapusta

c) rabarbar

b) ziemniak

d) fasolka szparagowa

22. Środkiem spożywczym najbardziej trwałym jest:

a) margaryna Kasia

c) mleko pasteryzowane

b) chleb tostowy

d) cukier kryształ

23. Pałeczki Salmonelli skutecznie niszczy temperatura:

a) 30°C

c) 60-65°C

b) 50°C

d) 0-10°C

24. Cielęcina jest to mięso cieląt w wieku:

a) 10 - 12 miesięcy

c) 12 - 18 miesięcy

b) 2 tygodnie - 6 miesięcy

d) 2 - 3 lata

25. Z dużej zawartości potasu słyną:

a) morele suszone

c) twaróg chudy

b) kabanosy

d) płatki kukurydziane

26. Jajko gotowane bez skorupki w wodzie, do momentu ścięcia się białka jest to jajko:

a) po szkocku

c) w koszulce

b) po szwedzku

d) sadzone

27. Sos na bazie mleka, zagęszczony zasmażką jest to sos:

a) waniliowy

c) francuski

b) szary

d) beszamelowy

28. Proces, podczas którego masło oczyszczane jest z białka i innych substancji stałych, efektem czego otrzymywany jest czysty tłuszcz, nazywany jest:

a) glazurowaniem

c) klarowaniem

b) karmelizowaniem

d) dekantacją

29. Mlecznym napojem fermentowanym nie jest:

- a) jogurt
- b) kumys
- c) bawarka
- d) kefir

30. Płyn otrzymany przez gotowanie składników pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego jest to:

- a) odwar
- b) wywar
- c) wyciąg
- d) auszpik

31. Prawidłowo przeprowadzona obróbka wstępna warzyw korzeniowych obejmuje:

- a) mycie, obieranie, płukanie, rozdrabnianie
- b) mycie, obieranie, rozdrabnianie, płukanie
- c) obieranie, mycie, rozdrabnianie
- d) mycie, obieranie, rozdrabnianie, płukanie

32. Do sporządzenia koldunów należy użyć mięsa:

- a) drobiu
- b) ryb
- c) wieprzowego, dziczyzny
- d) baraniego, wołowego

33. Tradycyjną potrawą wigilijną jest:

- a) pascha
- b) kutia
- c) czarnina
- d) biały barszcz

34. Popularny na rynku środek „Kret” służy do:

- a) nawożenia kwiatów doniczkowych
- b) krochmalenia firan
- c) udroźniania rur kanalizacyjnych
- d) niszczenia gryzoni

35. Przy problemach z wypadaniem włosów, w leczeniu bardzo skuteczne są:

- a) ogórecznik, seler
- b) skrzyp, rzodkiew
- c) estragon, marchew
- d) arcydzięgiel, szparagi

36. Metodą biologiczną zostały utrwalone:

- a) śliwki suszone
- b) papryka konserwowa
- c) kapusta kiszona
- d) truskawki mrożone

37. Żywnością transgeniczną jest żywność:

- a) funkcjonalna
- b) modyfikowana genetycznie
- c) tradycyjna
- d) ekologiczna

38. Nugat jest to rodzaj:

- a) zupy
- b) sosu
- c) deseru
- d) napoju

39. Termomix jest to urządzenie do:

- a) masażu ciała
- b) ogrzewania pomieszczeń
- c) sporządzania potraw
- d) przechowywania gorących potraw

40. Próbki żywnościowe w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego należy przechowywać przez co najmniej:

- a) 3 dni
- b) 5 dni
- c) 12 godzin
- d) 24 godziny

41. Naturalnym wrogiem mszyc są:

- a) biedronki
- b) strąkowce
- c) wciornastki
- d) welnowce

42. Papilotki są to:

- a) małe łyżeczki do deserów
- b) drobne krakersy
- c) foremki do muffinek
- d) specjalne zawieszki do firan

43. Dieta bezglutenowa nie zawiera potraw na bazie:

- a) kukurydzy
- b) prosa

- c) ryżu
- d) pszenicy

44. Bocznik ostrygowaty jest to:

- a) grzyb jadalny
- b) owoc morza

- c) szkodnik żywności
- d) krzew ozdobny

45. Z lewej strony talerza podstawowego należy położyć:

- a) serwetkę
- b) łyżkę

- c) nóż
- d) kieliszek

46. Właściwości wiążące jaj wykorzystywane są przy sporządzaniu:

- a) majonezu
- b) omletu

- c) zupy porowej – krem
- d) mięsnej masy mielonej

47. Unijne logo dotyczy:

- a) żywności genetycznie modyfikowanej
- b) żywności regionalnej

- c) rolnictwa ekologicznego
- d) rolnictwa integrowanego

48. Najbardziej skuteczne działanie przeciwbaczące wykazują:

- a) siemię lniane, śliwki suszone, hyzop lekarski
- b) pestki słonecznika, cebula, kozłek lekarski

- c) orkisz, seler, dziurawiec
- d) pestki z dyni, czosnek, piołun

49. Pularda jest to:

- a) gęś
- b) przepiórka

- c) kura
- d) kaczka

50. Segregując odpady w gospodarstwie domowym do tego samego pojemnika możemy wrzucić:

- a) puszkę aluminiową i puszkę po konserwie
- b) papier listowy i pojemnik po jogurcie

- c) słoik i rozbitą szybę
- d) żarówkę i butelkę z białego szkła

51. Bylina ozdobna wykorzystywana w żywieniu, mająca właściwości lecznicze jest to:

- a) cebulica syberyjska
- b) cebulica dwulistna

- c) czosnek olbrzymi
- d) czosnek niedźwiedzi

52. Plamę ze smaru najlepiej jest usunąć za pomocą:

- a) masła i detergentu
- b) wody utlenionej i mleka

- c) kwasu cytrynowego lub soli
- d) octu lub cukru

53. W przypadku zatrucia grzybami, należy spowodować wymioty poprzez podanie:

- a) wysokoprocentowego alkoholu
- b) gorzkiej herbaty

- c) surowego mleka
- d) wody z solą

54. Krzewem posiadającym ciernie jest:

- a) dereń
- b) berberys

- c) migdałowiec
- d) lilak

55. Co ... Polak umiera z powodu chorób naczyniowo-sercowych:

- a) piąty
- b) siódmy

- c) drugi
- d) dziesiąty

56. Ilość usług i dóbr oferowana do sprzedaży po danej cenie i w danym okresie to:

- a) rynek konsumenta
- b) marketing

- c) popyt
- d) podaż

57. Konsumpcja ziemniaków w roku 2012 na jednego mieszkańca w Polsce wynosiła:

- a) 58 kg

- c) 223 kg

b) 111 kg

d) 310 kg

58. Instytucją zarządzającą PROW 2014 – 2020 jest:

a) Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

c) Ministerstwo Finansów

b) Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

d) Agencja Rynku Rolnego

59. Najwięcej jabłek w UE produkuje:

a) Hiszpania

c) Portugalia

b) Francja

d) Polska

60. System Gwarantowanej Jakości Żywności (QAFP) i System Jakości Wieprzowiny (PQS) są systemami:

a) krajowymi

c) europejskimi

b) światowymi

d) regionalnymi